

NJØSADALEN - STØLSOMRÅDA

- 1 Hatlane
- 2 Bustagjerde
- 3 Kappeldalen
- 4 Lusaskar
- 5 Skagasete
- 6 Botnabakken
- 7 Pyttane
- 8 Numeskar
- 9 Fadnastølen
- 10 Kvannskar
- 11 Havrane
- 12 Baukasengene

Njøsaelvi var viktig vasskjelde for jordbruket på Njøs. Njøsadalen var viktig for gardsbruka på Njøs og i Gjerde. Dalsidene og stølane i dalen og i fjellområdet gav auka matproduksjon og dermed betre økonomi. Teigane i dalen vart nytta som vårbeite for husdyra vart flytta til fellesområda i fjellet. Om hausten var teigane slegne og høyet lagra i høyløer. Trea vart lauva og nytta til for. På ettervinteren vart foret i løene frakta til gards med hest og slede på snøføre – eit særskilt krevjande arbeid. Njøsadalen har no veg frå Kvålen 90 m.o.h. til Botnabakken ca 400 m.o.h. Herifrå går vegen mot vest til Skagasete og mot aust til Geitadalen. Vegen har gjort dalen, stølsområda og fjella rundt til eit verdfullt friluftstilbod for bygdefolk og turistar. I området opp frå dalen ligg desse stølane: Skagasete på vestsida, Tuftahaug på austsida og Hottadalen, Sumhaug og Fjærlandsete i nord. Fjærlandsetvatnet er eit godt fiskevatn. Mykje skogplanting på 1950/60-talet og sterk attgroing har totalt forandra det gamle kulturlandskapet og dei fleste gamle høyløene har rasa saman.

STADNAMN I NJØSADALEN

Dei fleste stadnamna i dalen har sitt opphav i topografi, personar eller hendingar. Frå Kvålen og framover finn me: Svaknubben, Hatlane, Kleivane, Vetlagjerde, Galdene, Femteigen, Pyttane, Edlevavegene, Dalsete, Galden, Blomhola, Nyabru, Garlebakkane, Idlebakkane og Botnabakken. På vestsida ligg: Baukasengene: Plassar der ein sleit mykje med jorda; å bauka = å bala, slita med. Skagasete: Skag- = noko som står opp eller fram (jf. skog, skjegg) Skaganom: Om lag midt oppe i lia er det funn av moglege busetnad, omtala i gamle skrifter

NJØSADALEN AND ITS SUMMER SHIELINGS

The Njøs river was the all-important water resource for the farms at Njøs and likewise, the Njøs valley was essential to the holdings at Njøs and Gjerde. The hillsides and the shielings in the valley and the adjoining mountain areas added to the output from the farms and improved their economy. The fields in the lower parts of the valley were utilised as spring pastures before the animals were moved to the common mountain grazing grounds. In high summer the meadows were harvested and the hay stored in high-lying barns. Also, trees were pollarded and the leaves used for fodder. Late in the winter this fodder was transported home by horse-sled on snowy and icy sled-roads – a highly taxing type of work. The Njøs valley currently has a road from Kvålen at 90 m.a.s.l. to the Botna hill at app. 400 m.a.s.l. There, the road swerves towards Skagasete and takes up to the east to Geita valley. This road has really given the locals and visitors a valuable access to the valley, the shielings, and mountains.

The summer shielings adjoining the valley are Skagasete to the west, Tuftahaug to the east, and Hottadalen, Sumhaug, and Fjærlandsete to the north. The Fjærlandsete lake is considered to be a good fishing lake.

The downside to the picture is that of extensive spruce plantations in the 1950s and 60s. Fierce regrowth has transformed the traditional farm environment, and most of the old hay-barns have become dilapidated.

NAMES IN THE NJØSA VALLEY

Most of the place names in the valley refer to topography, persons, or incidents.

From Kvålen and upwards are found:

Weak Nob, The Hazels, The Climbs, Little Fence, The Dangerous Rock Climbs, Five Parts Meadow, The Ponds, Eleven Roads, Valley Shieling, Fern Hollow, New Bridge, Field Lee Hills, Awkward Climbs, and Bottom Hill. (Svaknubben, Hatlane, Kleivane, Vetlagjerde, Galdene, Femteigen, Pyttane, Edlevavegene, Dalsete, Galden, Blomhola, Nyabru, Garlebakkane, Idlebakkane og Botnabakken.)

On the west side: Baukas Field – a place especially hard to till (bauka means bothersome)

Skagasete: Skag- meaning protruding

Skaganom: Points to a place in the middle of the valley side where there may be remains of previous settling, referred to in old written sources.

You are here!
Du er her!